

Handläggare
Fanny Adebrink
Kanslienheten

Diarienummer
14FNÄ/0095

Regionalt kunskapscentrum för utveckling av den palliativa vården och omsorgen i länet

Förslag till beslut

Finansieringsnämnden för utbildning föreslår att kommunstyrelsen antar yttrandet till Kommunförbundet Stockholms län.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Kommunförbundet Stockholms län har rekommenderat kommunerna i Stockholms län att teckna avtal med Stockholms läns landsting om att etablera och gemensamt finansiera ett regionalt kunskapscentrum för utveckling av den palliativa vården och omsorgen i länet. Äldreomsorgen i Värmdö kommun har ett beslutat, pågående arbete för den palliativa vården i särskilt boende för äldre för att säkerställa god, trygg och värdig palliativ vård. För personer i ordinärt boende med hemtjänst har landstinget det primära ansvaret och i deras uppdrag ingår att samverka med och handleda hemtjänstpersonal. Inom övrig socialtjänst är det mycket sällan som palliativ vård förekommer. Värmdö kommun avstår därför i nuläget från att teckna avtal med Stockholms läns landsting om att etablera och gemensamt finansiera ett regionalt kunskapscentrum för utveckling av den palliativa vården och omsorgen i länet.

Bakgrund

Kommunförbundet Stockholms län har rekommenderat kommunerna i Stockholms län att teckna avtal med Stockholms läns landsting om att etablera och gemensamt finansiera ett regionalt kunskapscentrum för utveckling av den palliativa vården och omsorgen i länet. Kommunförbundet Stockholms län önskar att Värmdö kommun skickar in ett ställningstagande till deras rekommendation senast 1 december 2014.

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen definierar palliativ vård med ”att lindra lidande och främja livskvaliteten för patienter med progressiv, obotlig sjukdom eller skada. Palliativ vård innebär också ett beaktande av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov samt ett organiserat

stöd till närstående.”¹

Förslaget innebär i korthet att ett kunskapscentrum upprättas med syfte att ge ökad kunskap om palliativ vård för alla som vårdar palliativa patienter och omsätta forskningsresultat till praktik för nytta för personal hos alla berörda huvudmän. Palliativt centrum ska inte bedriva någon egen forskning. Kostnaden för centrumet beräknas till 8,2 miljoner per år varav Stockholms län bekostar 50 % och kommunerna 50 %. Värmdö kommuns andel beräknas till 75 600 kr årligen.

Under senare år har ett antal nationella skrivelser utgivits angående palliativ vård. Socialstyrelsen publicerade 2013 ett *Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård*² med rekommendationer om fortbildning till personal, regelbunden analys och skattning hos smärta hos patienter, samtal med patienter om vårdens innehåll och riktning avseende den palliativa vården. Regionala cancercentrum i samverkan har utformat ett *Nationellt vårdprogram för 2012-2014*³ som beskriver palliativ vård, vårdkvalitet samt välbefinnande och symtom. Värmdö kommun har utifrån kunskapsstödet och vårdprogrammet anordnat utbildningsinsatser i egen regi under föregående år med studiecirklar, handledning och stöd.

Äldreomsorgen i Värmdö kommun har ett pågående utvecklingsarbete gällande den palliativa vården. Det finns en MAS-riktlinje⁴ gällande palliativ vård i livets slutskede som gäller både kommunala och privata särskilda boenden. MAS riktlinjer bygger på de nationella styrdokument som finns. Vård- och omsorgsstyrelsen tecknade 2013 ett avtal för att bedriva en särskild metod av palliativ vård, Liverpool Care Pathway, LCP, i de kommunala boendena. Drygt 140 palliativa enheter och hospice i Sverige är anslutna till LCP. I LCP ingår en standardiserad vårdplan som ger vägledning i vård av patienten under hans eller hennes sista dygn/vecka. Genom att använda den standardiserade vårdplanen enligt LCP kvalitetssäkras vård i livets slutskede. På de två särskilda boendena för äldre i kommunal regi, Gustavsgården och Djuröhemmet har personalen genomgått utbildning i palliativ vård och det finns LCP-sjuksköterskor som är särskilt utbildade i LCP-metoden. För de privata särskilda boendena för äldre, Slottsovalen och Ljung kommer motsvarande att krävas vid de kommande upphandlingarna. För personer i ordinärt boende med hemtjänst har landstinget det primära ansvaret och i deras uppdrag ingår att samverka med och handleda hemtjänstpersonal. Inom övrig socialtjänst är det mycket sällan som palliativ vård- och omsorg förekommer. KSL har rekommenderat länets kommuner övertagande av hälso- och sjukvårdsansvaret i LSS boendena⁵, vid ett sådant eventuellt övertaganden kommer MAS riktlinjer att gälla även där.

¹ Socialstyrelsen, *Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede*, 2013 [www dokument] URL <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19107/2013-6-4.pdf> (2014-08-27) s 16.

² Ibid.

³ Regionala cancercentrum i samverkan, *Nationellt vårdprogram för 2012-2014* [www dokument] <http://www.stockholmssjukhem.se/Documents/SPN/Nationellt%20V%C3%A5rdprogram%20f%C3%B6r%20Palliativ%20V%C3%A5rd%202012.pdf> (2014-08-28).

⁴ MAS är medicinskt ansvarig sjuksköterska som varje kommun enligt Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska ha.

⁵ KSL, *Hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet*, dnr KSL/13/0045-60, 2014-06-12

Svenska palliativregistret är ett nationellt kvalitetsregister som är till för alla som vårdar människor i livets slut. Samtliga särskilda boenden i Värmdö kommun är anslutna till registret och det möjliggör evidensbaserat uppföljnings- och förbättringsarbete inom den palliativa vården genom statistik från enhetsnivå till nationell nivå.

Värmdö kommun delar Kommunförbundet i Stockholms läns uppfattning om vikten av en kvalitativ palliativ vård där bästa möjliga livskvalitet uppnås genom att främja välbefinnande och ge god symptomlindring för patienten. Initiativet för regionala palliativa kunskapscentrum kommer från SOU 2001:6 "Döden angår oss alla. Om värdig vård i livets slut".⁶ I utredningen föreslås inrättande av palliativa kompetenscentrum, men inrättas, men utredningen lyfter också att det råder stor skillnad i den palliativa vården beroende på vart i Sverige vården ges. Sedan 2001 har den palliativa vården utvecklats. Det regionala kunskapscentrum som föreslås blir en liten enhet. Värmdö kommun ser hellre en satsning på större, nationella lösningar istället för små regionala. Ett lyckat exempel är det nationella kunskapscentrumet för demenssjukvård som startades 2013. Nationella lösningar och helhetsgrepp gynnar jämlik vård⁷ och tillförsäkrar alla palliativ vård på lika villkor i hela landet.

Bedömning

Värmdö kommun har ett pågående utvecklingsarbete gällande den palliativa vården för att säkerställa god, trygg och värdig palliativ vård genom att utgå från MAS-riktlinjer baserade på nationella styrdokument, arbete utifrån LCP-metoden, utbildningsinsatser samt evidensbaserat systematisk uppföljnings- och förbättringsarbete. Värmdö kommun avstår därför i nuläget från att teckna avtal med Stockholms läns landsting om att etablera och gemensamt finansiera ett regionalt kunskapscentrum för utveckling av den palliativa vården och omsorgen i länet.

Ekonomiska konsekvenser

Inget avtal föreslås, vilket medför att beslutet inte får några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Inget avtal föreslås, vilket medför att beslutet inte får några konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Inget avtal föreslås, vilket medför att beslutet inte får några konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

Inget avtal föreslås, vilket medför att beslutet inte får några konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samråd med socialkontoret och kundvals- och finansieringsavdelningen.

⁶ SOU 2001:6, *Döden angår oss alla: Om en värdig vård i livets slut*, 2001.

⁷ Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) 2 §.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Yttrande till KSL om upprättande av ett regionalt kunskapscentrum för utveckling av den palliativa vården	Biläggs

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen
Carina Widmark

Monica Fransson
Kundvals- och finansieringschef